

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Comisia pentru constituționalitate

Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală

Nr.LXVIII/1267/2021

Nr.XXIII/29/2021

RAPORT COMUN

asupra Legii privind instituirea unui ajutor de stat pentru acordarea de despăgubiri producătorilor agricoli afectați de fenomene meteorologice nefavorabile

(L275/2020)

În temeiul art.147 alin.(2) din Constituția României, republicată, în conformitate cu prevederile art.152 alin.(1) și (2) din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală**, prin adresa nr.**L275/2020** din 29 septembrie 2020, **au fost sesizate** de către Biroul permanent al Senatului, **în vederea dezbaterii și elaborării raportului comun asupra Legii privind instituirea unui ajutor de stat pentru acordarea de despăgubiri producătorilor agricoli afectați de fenomene meteorologice nefavorabile, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.591 din 14 iulie 2020.**

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare stabilirea cadrului juridic pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat, în vederea acordării de despăgubiri producătorilor agricoli ale căror culturi sunt afectate de fenomene meteorologice nefavorabile, în vederea continuării activității acestora.

În motivarea sesizării de neconstituționalitate, Guvernul, autorul sesizării, aduce atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, cât și critici de neconstituționalitate intrinsecă, susținând că se încalcă art. 1 alin. (5) și a art. 148 alin. (2) și alin. (4) din Constituție din perspectiva modalității alese de legiuitor pentru instituirea unei noi scheme de ajutor de stat și arată că legea criticată are ca obiect instituirea unei scheme de ajutor de stat, în vederea acordării de despăgubiri producătorilor agricoli ale căror culturi sunt afectate de fenomene meteorologice nefavorabile, pentru continuarea activității acestora, și că, în domeniul ajutorului de stat și al concurenței, Comisia Europeană este singura instituție care decide asupra compatibilității măsurii cu normele incidente ale Uniunii Europene.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr.591 din 14 iulie 2020, a admis obiecția de neconstituționalitate și **a constatat că Legea privind instituirea unui ajutor de stat pentru acordarea de despăgubiri producătorilor agricoli afectați de fenomene, este neconstituțională în ansamblul său.**

În ședințele din 29 decembrie 2020 și 2 februarie 2021, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală **au hotărât, cu unanimitate de voturi, să adopte raport comun de respingere a legii.**

Prin Decizia nr.591/2020, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea în integralitate a legii pentru următoarele considerente:

- din motivarea sesizării de neconstituționalitate rezultă că autorul acesteia aduce critici de neconstituționalitate extrinsecă ce vizează, printre altele, procedura de adoptare a legii referitoare la lipsa notificării Comisiei Europene, lipsa solicitării de la Guvern a fișei financiare, lipsa solicitării

avizului Consiliului Concurenței, precum și la încălcarea principiului bicameralismului. De asemenea, se aduc și critici de neconstituționalitate intrinsecă, ce vizează conținutul normativ al art. 12 din lege;

- din ansamblul normelor europene și interne, în materie, rezultă că măsurile ce constituie ajutor de stat pot fi adoptate și acordate numai sub condiția autorizării lor de către Comisia Europeană;
- în absența unui termen expres în cuprinsul legii criticate, care să asigure primirea deciziei Comisiei Europene, legea va intra în vigoare conform art. 78 din Constituție și, în consecință, ajutorul de stat ar urma să fie implementat anterior primirii deciziei Comisiei Europene de acordare a ajutorului de stat, ceea ce încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție;
- Curtea reține că dacă ajutorul instituit este exceptat de la obligația de notificare, atunci această calificare ar trebui să fie prevăzută chiar în cuprinsul legii, potrivit art. 7 alin. (3) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, conform căruia, "În cuprinsul actelor administrative sau normative sau, după caz, în cuprinsul instrumentelor de prezentare și motivare aferente acestora, prin care se instituie măsuri de natura ajutorului exceptat, trebuie menționat faptul că măsurile respective se încadrează în categoria ajutoarelor de stat sau de minimis exceptate";
- analizând conținutul normativ al art. 10 din legea criticată, care prevede efectele deciziei Comisiei Europene asupra legii privind ajutorul de stat instituit, se deduce, însă, că ajutorul instituit de legea criticată este supus obligației de notificare a Comisiei Europene;
- Curtea observă, astfel, că legiuitorul folosește noțiunea de "notificare". Or, potrivit art. 2 alin. (1) lit. q), respectiv lit. k) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, notificarea este formularul specific însoțit de documentația aferentă ce urmează să fie transmisă Comisiei Europene în vederea stabilirii caracterului de ajutor de stat și analizării compatibilității proiectelor măsurilor de sprijin cu legislația europeană, iar documentația este proiectul de act normativ sau administrativ prin care se instituie

măsura de sprijin, precum și orice alt act relevant pentru analiza compatibilității măsurii cu regulile Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat;

- astfel, reiese că ajutorul de stat pentru acordarea de despăgubiri producătorilor agricoli afectați de fenomene meteorologice nefavorabile este supus notificării Comisiei Europene;
- în această ipoteză, având în vedere cadrul legislativ național și european, este evident că notificarea Comisiei Europene cu privire la instituirea unui ajutor de stat trebuie să precedă intrarea în vigoare a actului normativ prin care se instituie respectivul ajutor și că niciun astfel de ajutor de stat nu se poate acorda fără decizia de autorizare a Comisiei Europene;
- cu privire la competența de notificare a Comisiei Europene, Curtea reține că aceasta aparține Consiliului Concurenței care reprezintă România în fața Comisiei Europene în procedurile Uniunii Europene privind ajutorul de stat și este autoritatea națională abilitată să transmită Comisiei Europene notificările, informările, respectiv rapoartele întocmite potrivit prevederilor legale interne și normelor Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat;
- Curtea constată că, în ceea ce privește tipul ajutorului de stat instituit de legea criticată, aceasta conține dispoziții contradictorii care conduc la imposibilitatea calificării ajutorului de stat ca fiind unul supus obligației de notificare a Comisiei Europene anterior adoptării actului normativ sau ca fiind unul exceptat de la această obligație, situație în care Comisia Europeană trebuie informată ulterior adoptării actului normativ;
- legea nu este suficient de clară și precisă pentru a putea fi aplicată, mai ales cu privire la existența sau lipsa obligației de notificare a Comisiei Europene referitoare la ajutorul de stat, respectiv făcând imposibilă determinarea procedurii aplicabile, atât anterior, cât și ulterior adoptării actului normativ, în raporturile dintre stat și Uniunea Europeană referitoare la acordarea unui ajutor de stat;

- Curtea constată că, în ceea ce privește legea supusă prezentului control de constituționalitate, în procedura de legiferare nu a fost solicitată fișa financiară de către inițiatorii propunerii legislative;
- cu privire la efectele pe care le produce lipsa fișei financiare, Curtea a stabilit că, în lipsa unei fișe financiare reactualizate la momentul adoptării legii conform art. 15 alin. (3) din Legea nr. 500/2002 și în lipsa unui dialog real între Guvern și Parlament, nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală.

Față de considerentele cuprinse în decizia menționată, membrii celor două comisii au hotărât să adopte raportul de respingere a legii trimise la promulgare.

În cadrul dezbaterilor, s-a făcut și mențiunea cu privire la faptul că, între timp, a fost adoptată Legea nr.247/2020 *privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 148/2020 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat acordat producătorilor agricoli care au înființat culturi în toamna anului 2019, afectate de seceta pedologică* care reglementează schema de ajutor de stat privind aceste despăgubiri în conformitate cu normele europene și interne, astfel încât legea trimisă la promulgare și declarată ca fiind neconstituțională a rămas fără obiect.

În ceea ce privește efectele unei decizii prin care Curtea, în cadrul controlului anterior promulgării, constată neconstituționalitatea legii examinate, în integralitatea sa, iar nu doar a unor dispoziții din cuprinsul acesteia, în temeiul art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală și având în vedere jurisprudența Curții în materie, Parlamentului îi revine obligația de a constata încetarea de drept a procesului legislativ cu privire la aceasta.

În conformitate cu prevederile alin.(4) al art.147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

La dezbateri a participat, în conformitate cu prevederile art.63 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, domnul

Claudiu Sorin Roșu Mareș, secretar de stat, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

În consecință, **Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală** supun spre dezbateră și adoptare, plenului Senatului, **raportul comun de respingere a legii trimise la promulgare.**

În raport cu obiectul de reglementare, legea face parte din categoria **legilor ordinare** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(2) din Constituția României, republicată.

Potrivit art.75 alin.(1) din Constituție și art.92 alin.(7) pct.1 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, legea urmează a fi dezbătută de **Senat** în calitate de **primă Cameră sesizată.**

Președinte,

Senator Ion-Cristinel RUJAN

Președinte,

Senator George SCARLATZ

Secretar,

Senator Cristian-Augustin NICULESCU-ȚĂGĂRLAȘ

Secretar,

Senator Sebastian CERNIC